

HÔN NHÂN GIỮA NGƯỜI KHÁC ĐẠO

Trong thế giới đại đồng hiện tại, với những phương tiện liên lạc siêu đẳng như phi cơ, xe cộ, điện thoại, hệ thống mạng lưới, nhân loại sống gần gũi nhau hơn bao giờ hết. Người xứ này làm bạn với người xứ khác một cách dễ dàng. Tình bè bạn giữa con người với con người giữa xứ này với xứ khác trở nên dễ dàng không giới hạn, và các cuộc hôn nhân giữa con người của dân tộc này và dân tộc khác xảy ra rất thường. Chẳng những thế, mà ngay trong một xứ, cũng có những cuộc hôn nhân giữa những người thuộc chủng tộc khác nhau, như người da trắng, người da đen, người da vàng, v.v... Điển hình như là ở xứ Hoa Kỳ, nơi mà chúng ta có thể thấy sự hiện diện của tất cả mọi giống dân trên thế giới cùng sống chung với nhau trong cùng một cộng đồng. Điều này dẫn tới những cuộc hôn nhân giữa những người thuộc chủng tộc khác nhau và tôn giáo khác nhau. Những cuộc hôn nhân này sẽ ra sao? Thái độ của các nhà tôn giáo ra sao? Cuộc sống lứa đôi của những cặp vợ chồng này có được hạnh phúc? Các con cái sinh ra sẽ theo tôn giáo nào?

Hôm nay chúng tôi xin hân hạnh giới thiệu Ông Bùi Quang Khanh, Quyền Đầu Họ Đạo Thánh Thất Anaheim thảo luận về vấn đề “Hôn Nhân Giữa Những Người Khác Đạo.”
Kính chào Bác Bùi Quang Khanh.

Khanh: Kính chào quý khán giả đài VHN-TV

Host 2: Kính thưa Bác, xin Bác vui lòng cho biết sơ về tình trạng “Hôn Nhân Giữa Những Người Khác Đạo.”

Khanh: Những con số về các cuộc hôn nhân giữa những người khác đạo không được chính xác. Như trong Tập San Psychology today thì hiện nay có khoảng 500,000 gia đình trong xứ Hoa Kỳ cưới người khác đạo. Nhưng trong Tập San Letter to Columbia thì có 18 triệu (25%) người Công Giáo (Roman Catholics) của Hoa Kỳ cưới người khác đạo, trong khi ở Manitoba Canada thì tỷ số này lên đến 40% và ở Anh quốc thì tỷ số này là 75%.

Tỉ số người Công Giáo cưới người khác đạo:

Hoa Kỳ (18 triệu)	25%
Manitoba Canada	40%
Anh Quốc	75%

Học giả Terry Matthews trong bài thuyết trình “Sự đổi thay của đời sống tôn giáo” (The changing nature of denominational life) cho một thống kê là con số của cuộc hôn nhân giữa người Do Thái với người khác đạo tăng lên từ 3% vào năm 1965, đến 17% vào thập niên 1980, và hiện tại lên đến 50%.

Tỉ số người Do Thái cưới người khác đạo:

Năm 1965	3%
Thập niên 1980s	17%
Hiện tại	50%

Host 1: Đó là những thống kê từ Hoa Kỳ, Canada, và Âu Châu. Còn ở Á Châu thì sao?

Khanh: Ở xứ Nepal (đạo Thiên Chúa chỉ chiếm 1% dân số) 53% đám cưới trong thánh đường đều là giữa những người thuộc tôn giáo khác.

Host 2: Xin Bác cho biết phản ứng chung của quần chúng về vấn đề này.

Khanh: Phản ứng của quần chúng rất là dị biệt:

- Học giả Terry Matthews viết rằng: “đầu tiên khi nhận thấy những cuộc hôn nhân giữa những người Công Giáo (Catholics) và Tin Lành (Protestants) thì người ta chỉ châu mày, nhưng giờ đây thì 80% quần chúng đều chấp nhận.”
- Còn những người bảo thủ thì cho rằng: “Một người đạo Thiên Chúa mà cưới người ngoại đạo thì rõ ràng đã đi ngược lại những điều răn của Đức Chúa Trời.”
- Còn các đương sự liên hệ trong các cuộc hôn nhân thì cho rằng: “lần lần, các cặp vợ chồng khác đạo đã tạo cho riêng mình một con đường tâm linh riêng biệt hoà hợp các giáo điều của hai tôn giáo, chứ không chỉ căn cứ trên chỉ một giáo điều cứng ngắt của một tôn giáo. Nếu những nhà lãnh đạo tôn giáo quay lưng làm lơ thì họ là ai mà có thể đặt ra những giới hạn cho Đức Thượng Đế?”
- Những nhà lãnh đạo tôn giáo khác thì cởi mở hơn. Như một Mục Sư giáo phái Unitarian Universalis (một giáo phái đại đồng công nhận tất cả mọi tôn giáo) nói rằng: “sự kết hợp của các dị biệt đã làm cho hôn nhân và cuộc đời thêm phong phú và đẹp đẽ.”
- Sau đây là một nhận xét ngây thơ của một em bé 4 tuổi: “em có hai đạo, nhưng mà mẹ em và cha em thì mỗi người chỉ có một đạo. Mẹ em thì có Đức Chúa Jesus, còn cha em thì theo đạo Do Thái.”
- Và sau đây là một nhận xét khác (của Gabrielle Glasier) liên quan đến những khó khăn của cặp vợ chồng khi đưa con ra đời: “Sự ra đời của đứa con đã bắt buộc hai vợ chồng phải đương đầu với di sản tôn giáo của mình và xét lại quyết định của mình ngày xưa lúc còn trẻ khi đã chọn lựa tôn giáo cho chính mình.”

Host 1: Những phản ứng trên cho thấy nhiều khó khăn và thử thách của xã hội. Xin Bác cho biết quan niệm của các tôn giáo ra sao đối với hôn nhân?

Khanh: Thứ nhất xin kể những lời dạy của Do Thái Giáo. Trong vài trường hợp, hôn nhân với người khác đạo được Đức Chúa Trời chuẩn nhận. ả hưng trong Dân Số Ký (ả umbers) 12: 1-10, Thánh Mô- sơ được ghi nhận rằng đã cưới một người không phải người Israel (tức nhiên thuộc đạo khác), A-rôn và Miriam chỉ trích Thánh Mô- sơ, ả hưng Đức Thượng Đế Giê-Hô-va lại chuẩn nhận quyết định của Thánh Mô-sơ và trừng phạt Mi-ri-am và A-rôm. ả hưng phần đông thì những cuộc hôn nhân này bị ngăn cấm. Trong Xuất Ê-Díp Tô Ký (Exodus) 34:12-16: ả hát định là không được kết hôn với người bản xứ.

Host 2: Còn đạo Thiên Chúa thì sao?

Khanh: Trong 2 Cô-Rinh-Tô (Corinthians) 6:14-15: “Các người không được phối ngẫu cùng người ngoại đạo, vì làm sao mà có thể kết hợp giữa thánh và tà, giữa ánh sáng và bóng tối?”

Và những giáo phái khác của đạo Thiên Chúa như Tin Lành và Baptist v.v... đều có cùng quan điểm.

Host 1: Còn Hồi Giáo có quan điểm ra sao?

Khanh: Một Giáo Sĩ hồi Giáo (Mohammad Abbasi Khatib) nói rằng: “đàn ông Muslim được phép cưới người cùng một tông tức là đạo Do Thái và đạo Thiên Chúa (Vì đạo Do Thái, đạo Thiên Chúa và đạo Hồi đều do từ Thánh Abraham mà ra), nhưng người con gái Muslim thì không được cưới người ngoài, ngoại trừ người đàn ông chịu vô đạo.” Theo tục lệ Hồi Giáo thì đàn ông là chủ gia đình, nếu người con gái Muslim cưới người ngoại đạo thì người chồng sẽ bắt cả gia đình theo đạo của mình, tức là người con gái không còn theo đạo Hồi nữa.

Host 2: Thưa Bác, theo Phật giáo, cuộc đời là vô thường, tất cả đều là không, vậy quan điểm của Phật giáo ra sao về hôn nhân?

Khanh: Theo Phật giáo, đời là bể khổ. Mọi sự ràng buộc với cuộc đời đều dẫn tới sự khổ đau. Ắt ều chúng sanh muốn thoát ra khỏi vòng đau khổ, chúng sanh phải thoát ra khỏi mọi sự ràng buộc của cuộc đời. Vì vậy các tu sĩ Phật giáo đã phải từ bỏ tất cả từ ham muốn cá nhân, gia đình, xã hội để dẫn thân vào con đường tu hành. Còn các tín đồ có trình độ tâm linh cao, có thể bỏ đi tất cả, không còn luyến tiếc bất cứ sự gì ở trên đời, thì hôn nhân hay tình yêu đối với họ chỉ là một hạt mầm của đau khổ. Một Phật tử đã nói: “có thêm một nhân chủng của tình yêu là có thêm một nhân chủng của đau khổ.” Còn những Phật tử có trình độ tâm linh trung bình, họ tiếp tục lăn lộn với cuộc đời, có gia đình, sanh con đẻ cháu, tôn trọng ngũ giới cấm, phục vụ nhân loại để tạo nên những nhân chủng tốt.

Đạo Phật không bắt buộc người phối ngẫu và đưa con được sanh ra trong gia đình phải theo đạo.

Host 1: Thưa Bác, Ấn Độ giáo cũng rất gần gũi với Phật giáo, vậy quan điểm của Ấn Độ giáo ra sao?

Khanh: Ấn Độ giáo thì cởi mở hơn, coi tất cả mọi chúng sanh đều như nhau, cùng là con chung của Thượng Đế, không có sự phân biệt giữa con người và con người, và luôn tôn trọng quan điểm tôn giáo của bất cứ cá nhân nào, cho rằng mọi tôn giáo đều phát xuất từ Thượng Đế, và mọi chúng sanh đều sẽ trở về hiệp một cùng Thượng Đế. Do đó Ấn Độ giáo không phân biệt tôn giáo trong hôn nhân.

Host 2: Ô! Thật là một tôn giáo vô cùng cởi mở! Thưa Bác, ngoài ra còn có tôn giáo nào cởi mở như Ấn Độ giáo?

Khanh: Ắt ối đến sự cởi mở của tôn giáo, ta phải kể đạo Baha'i, giáo phái Unitarian Universalis, và đạo Cao Đài. Ắt hững tôn giáo này quan niệm rằng mọi tôn giáo đều bắt

nguồn từ Thượng Đế và đều có cùng một mục đích, hướng dẫn con người biết thương yêu và giúp đỡ lẫn nhau không phân biệt tôn giáo. Do đó không có gì trở ngại trong hôn nhân giữa những người thuộc tôn giáo khác nhau.

Host 1: Được biết Bác là người theo đạo Cao Đài, xin Bác cho biết quan niệm của đạo Cao Đài trong vấn đề hôn nhân.

Khanh: Cao Đài quan niệm rằng mọi tôn giáo đều là một, và đạo Cao Đài có mục đích đem mọi tôn giáo chung lại với nhau trong hoà hiệp tôn trọng tình thương yêu và sự công bình. Do đó, dù Cao Đài khuyến khích tín đồ tìm người phối ngẫu có cùng một đạo, nhưng không cấm đoán hôn nhân với người khác đạo, nhưng người tín đồ có bổn phận làm thế nào cho người phối ngẫu có được tinh thần Cao Đài, tức là cởi mở chấp nhận mọi tôn giáo khác. Điều quan trọng nhất là hai vợ chồng phải biết **thương yêu nhường nhịn lẫn nhau, giúp đỡ nhau trong đạo làm người** như trong bài kinh hôn phối:

Cơ sanh hoá Càn Khôn đào tạo,
Do Âm Dương hiệp đạo biến thiên,
Con người nắm vững chủ quyền,
Thay trời tạo thế giữ gìn **nhơn luân**.
Ở trước mặt Hồng Quân định phận,
Đạo vợ chồng đã xứng nợ duyên,
Trăm năm khá nhớ hương nguyên,
Chồng hay **trọng nghĩa**, vợ hiền trọn trinh...

Host 2: Tôn giáo có những lề luật khác nhau về hôn nhân, như vậy cuộc hôn nhân giữa những người khác đạo sẽ đem đến những hậu quả gì?

Khanh: Trước nhất là tỉ lệ ly dị rất cao. Tại Hoa Kỳ, dù hai vợ chồng có cùng một tôn giáo, tỉ số ly dị cũng đã lên đến 50%. Và đối với các cặp vợ chồng khác đạo, tỉ số ly dị lại càng cao hơn, 50% cao hơn các cặp vợ chồng cùng đạo (thêm 25%). Hay nói cách khác, tỉ số ly dị trong các cặp vợ chồng khác đạo là 75%. ả goài ra, khi có con, thì lại thêm sự khó khăn trong sự quyết định chọn đạo cho con.

Tỷ số ly dị:

ả gười cùng đạo 50%

ả gười khác đạo 75%

Host 1: Thưa Bác xin Bác cho biết thái độ của các nhà tôn giáo ra sao?

Khanh: Trước nhất là không một nhà tôn giáo nào thích tín đồ của mình bỏ đạo mà theo tôn giáo khác. Họ luôn luôn đòi hỏi kẻ khác bỏ đạo để theo đạo của mình, nếu không họ từ chối không chịu làm phép hôn phối. Thái độ này đã tạo nên những hậu quả tai hại. Thứ nhất, ít có người đồng ý bỏ đạo của mình để theo đạo người phối ngẫu, nếu nhà tôn giáo không đồng ý làm phép hôn phối, tự nhiên cặp vợ chồng sẽ tìm người khác giúp đỡ và không nói thì ai cũng biết là nhà tôn giáo kia sẽ mất đi một tín đồ của mình.

Host 2: Thưa Bác, bây giờ xin Bác cho biết về kinh nghiệm cá nhân của Bác. Xin hỏi Bác và Bác gái có cùng một tôn giáo?

Khanh: Tôi theo đạo Cao Đài, nhà tôi theo đạo Phật. Truyền thống Việt ả am rất cởi mở chấp nhận dễ dàng các tôn giáo khác. ả goài ra Phật giáo không bó buộc người phôi ngẫu phải theo đạo Phật, và đạo Cao Đài thì không chủ trương kỳ thị tôn giáo. Hơn nữa, nghi lễ của Phật giáo và Cao Đài cũng rất giống nhau, nên chúng tôi đã không gặp trở ngại nào trong hôn nhân.

Host 1: Xin cho biết quan niệm của Bác về hôn nhân giữa người khác đạo.

Khanh: Đạo Cao Đài cho rằng mọi tôn giáo đều là một có cùng một nguồn giáo lý mà căn bản chính là sự thương yêu và sự công bình. Căn bản này có thể được tìm thấy trong bất cứ tôn giáo nào khác, do đó người Cao Đài rất dễ dãi trong vấn đề hôn nhân với người khác đạo. Điều quan trọng nhất trong hôn nhân là cặp vợ chồng phải thành thật thương yêu nhau, biết phụ giúp nhau trong việc xây dựng tổ ấm gia đình.

Host 2: Theo Bác thì những cặp vợ chồng thuộc những tôn giáo khác nhau phải làm thế nào để bảo vệ hạnh phúc gia đình?

Khanh: Điều này tùy thuộc rất nhiều về sự cởi mở của cặp vợ chồng. Lý tưởng nhất là người vợ hoặc người chồng bỏ đạo của mình để làm sao hai người có cùng một đạo, đi lễ cùng một ngày, tại cùng một thánh thất hoặc thánh đường. Tuy nhiên, điều này làm cho người phôi ngẫu có mặc cảm bị thua sút cảm thấy bất công vì phải bỏ đạo của mình và từ đó trong tương lai sẽ có những sự bất hoà trong gia đình. Thứ hai là đạo ai nấy giữ, và hai vợ chồng phải đi thánh thất hoặc thánh đường riêng rẽ. Điều này có nhiều bất tiện. Và sự bất tiện sẽ tăng thêm khi có con. Thứ ba là nếu cặp vợ chồng cởi mở hơn, thì cả hai cùng đi lễ chung với nhau, một tuần thì đến chùa thất hoặc thánh đường của chồng, một tuần thì đến chùa thất hoặc thánh đường của vợ, hoặc nếu có thời giờ thì đi lễ cả hai nơi trong cùng một ngày. Thứ tư là cả hai người đều để tâm nghiên cứu tìm hiểu tôn giáo của người phôi ngẫu, cố gắng tìm những điểm giống nhau và bớt quan tâm đến chỗ dị biệt. Với thời gian, tôi tin rằng họ sẽ nhận thấy mọi tôn giáo đều giống nhau và đều đẹp như nhau, và họ sẽ cảm thấy thoải mái dù đi hành lễ ở bất cứ nơi nào. ả ếu tất cả mọi người đều để tâm nghiên cứu những tôn giáo khác, tôi tin tưởng rằng với thời gian, họ sẽ trở nên cởi mở, thông cảm với người khác đạo, không thấy sự khác biệt giữa các tôn giáo, và sự hiềm khích giữa các tôn giáo sẽ càng ngày càng giảm bớt, và trước nhất là gia đình sẽ trở nên đầm ấm và có nhiều hạnh phúc.

Host 1: Thưa Bác, khi có con thì có giải pháp ra sao?

Khanh: Thứ nhất, hai vợ chồng phải cởi mở và cùng đồng ý với nhau trong mọi quyết định:

- 1- Điều tốt nhất là dạy cho con biết cả hai tôn giáo.
- 2- Hoặc cho con trai theo đạo cha, con gái theo đạo mẹ, hoặc ngược lại.
- 3- Hoặc đưa con đầu theo đạo cha, đưa con kế theo đạo mẹ, hoặc ngược lại.

- 4- Hoặc dạy cho con đạo Cao Đài để đưa con có thể chấp nhận dễ dàng đạo của cha và đạo của mẹ, vì đạo Cao Đài quan niệm rằng mọi tôn giáo đều là một.

Tóm tắt lại, hôn nhân giữa những người khác đạo xảy ra càng ngày càng nhiều ở khắp nơi trên thế giới. Muốn hạnh phúc gia đình được bền vững lâu dài, việc chọn lựa người phối ngẫu phải xây dựng trên căn bản tình thương yêu chân thật, cởi mở và thông cảm.

Thương nhau thương cả đường đi.

Và khi thương yêu nhau thành thật thì dầu cho có trở ngại nào cũng có thể vượt qua được.

Host 2: Thành thật cảm ơn Bác Bùi Quang Khanh. Chương trình Sống Đạo xin chấm dứt nơi đây. Xin hẹn gặp lại quý khán giả vào lần phát hình tới. Kính chúc quý khán giả một tuần lễ vui tươi an lạc.